

ΜΗΝΑΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
1992 ΕΤΟΣ 3
ΑΡΙΘΜΟΣ
ΦΥΛΛΟΥ 35

Η
Φ
Ω
Ν
Η

ΤΗΣ

ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΜΗΡΟΥ 3Α
Τ.Κ. 45324
ΤΗΛ. 37662

ΕΤΑΡΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 2
ΕΝΤΑΥΘΑ 45211

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

Το Κέντρο Ερευνών και Ανάπτυξης Λάκκας Σουλίου συγκρότησε τρεις Επιτροπές Ερεύνης που ασχοληθούν κάθε μια με ξεχωριστό αντικείμενο, προκειμένου να βγούν απ' αυτές προτάσεις που θα αποβλέπουν στην ανάπτυξη της περιοχής.

Η πρώτη είναι "Επιτροπή Παιδείας" και αποτελείται από τους εκπαιδευτικούς κ.κ. Ελευθέριο Λάζο γεν. γραμματέα του Κέντρου, Νικόλαο Λιόλιο και Θεμιστοκλή Γκόγκα. Η Επιτροπή αυτή θα ασχοληθεί κυρίως για την προοπτική βελτίωσης και ανάπτυξης της Παιδείας στη Λάκκα.

Δεύτερη: Επιτροπή αξιολόγησης και καταχώρησης όλων των μνημείων της Λάκκας. Με

στόχο τη διάσωση, συντήρηση και τουριστική αξιοποίησή των.

Την Επιτροπή αυτή απαρτίζουν οι: Ευάγγελος Κολιάκης ειδ. γραμματέας του Κέντρου Ερευνών, Χριστίνα Ράδη μέλος Δ.Σ. και Βαρβάρα Παπαδοπούλου αρχαιολόγος.

Οι δύο παραπάνω Επιτροπές θα ευρύνουν τα μέλη τους με τη συμμετοχή μελών ή μη του Κέντρου που θα ήθελαν να προσφέρουν τη βοήθειά τους.

Σύντομα θα επικοινωνήσουν με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για συνεργασία.

Τρίτη Επιτροπή συστάθηκε και αποτελείται από τον πρόεδρο του Κ.Ε. κ. Δημήτριο Παππά, τον ειδ. γραμματέα Ευάγ. Κολιάκη και την κ. Βαρβάρα Παπαδοπούλου. Η Επιτροπή αυτή θα

προετοιμάσει τη δημιουργία ημερίδας με θέμα "Η ΛΑΚΚΑ ΣΟΥΛΙΟΥ και οι προοπτικές ανάπτυξής της". Στην ημερίδα αυτή θα κληθούν να μιλήσουν έγκριτοι Πανεπιστημιακοί δάσκαλοι Ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων.

Πέρα από τις παραπάνω δραστηριότητες το Κέντρο Ερευνών και Ανάπτυξης έχει εκπονήσει και ήδη είναι έτοιμη, Εκθεση διαπιστώσεων αλλά και προτάσεων για την ανάπτυξη της Λάκκας Σουλίου. Η Εκθεση αυτή σύντομα θα σταλεί στα μέλη του Κ.Ε. και την Τοπική Αυτοδιοίκηση οπωσδήποτε δε και σε κάθε αρμόδια υπηρεσία ή αναπτυξιακό φορέα.

ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
Ο υπεύθυνος Τύπου
ΕΥΑΓ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ

Πρωτοβουλία του Συλλόγου μας ΕΚΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος της Αχλαδέας εγκαινιάζει μια νέα δραστηριότητα. Είναι μια σειρά εκδρομών στο εσωτερικό της χώρας μας.

Την πρώτη εκδρομή θα την κάνει στις 24 Μάρ στα χωριά της όμορφης Λάκκας. Ετσι πολλοί, κυρίως παιδιά, θα έχουν την ευκαιρία να δουν και να γνωρίσουν από κοντά τον τόπο και την ιστορία μας.

Η εκκίνηση θα γίνει όπως προαναφέραμε στις 24 Μάρ ημέρα Κυριακή και ώρα 07.00 από το χώρο μπροστά από τη Νομαρχία. Πρώτη στάση στο χωριό μας Αχλαδέα για να επιβιβαστούν τα μέλη του χωριού μας. Αφού περάσουμε τα χωριά της κεντρικής Λάκκας θα φθάσουμε στο Σιστρούνι γύρω στις 10.00. Στο χώρο των πηγών του Αχέροντα θα πάρουμε το κολατσίδι μας, που θα έχουμε μαζί μας και θα επισκεφθούμε τη μονή της Παναγίας καθώς και το κάστρο στον Αγιάννη.

Στη συνέχεια το γκρουπ θα καταλήξει στα Σεριζιανά όπου και θα καταλύσουμε στην άκρη της χαράδρας "Είσοδος του Αδν". Οι εκδρομείς θα φάνε μεσημεριανό και θα γλεντήσουν. Εδώ θα γίνει από ομιλητή μέλος του συλλόγου μας σύντομη ομιλία για την ιστορία της Λάκκας ανά τους αιώνες. Στη συνέχεια θα επιστρέψουμε στο Ζάλογγο δια μέσου του Λούρου. Θα επιστρέψουμε δια του Θεσπρωτικού στο χωριό και θα τερματίσουμε στα Γιάννενα αφού συμπληρώσουμε περισσότερο από δώδεκα ώρες διασκέδαση.

Παρακαλούμε θερμά τα μέλη μας να δηλώσουν συμμετοχή το αργότερο μέχρι τις 18 Μάρ στα μέλη του Δ.Σ.

Σημειώνουμε α) ότι κατά τη διάρκεια της διαδρομής θα γίνουν πολλές στάσεις και επισκέψεις αξιοθέατων τοπίων και μνημείων β) θα έχουν όλοι οι εκδρομείς φαγητό μιας ημέρας μαζί τους και γ) τα έξοδα του λεωφορείου θα πληρωθούν από το ταμείο του Συλλόγου μας.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Τη Μ. Εβδομάδα παρακολουθήσαμε όλοι είτε δια τηλεοράσεως είτε μέσα στις Εκκλησιές μας τα ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ. Η Εκκλησία μας παρουσίασε αυτές τις ημέρες δια των Ευαγγελιστών τη ζωή και τη διδασκαλία της τελευταίας εβδομάδας του Χριστού μας. Γνώστης όλων όσων θα ακολουθούσαν ο Κύριος βάδισε, με υπομονή και καρτερικότητα, το δρόμο προς το "εκούσιον πάθος". Η ανθρώπινη φύσις του γεύτηκε κάθε είδος ταπείνωσης κι εξευτελισμού. Γεύτηκε την πίκρα της εγκατάλειψης και το σωματικό πόνο στο έπακρο.

Η άλλη όμως πλευρά, η Θεϊκή του υπόσταση έχαιρε, γιατί επιτέλεσε αυτό που στους ανθρώπους ο ίδιος δια των προφητών ανήγγειλε. Την έλευσή του στη γη και την παραδειγματική του ζωή, με κορύφωμα το μαρτυρικό του θάνατο και την αναστάσή του.

Οι άνθρωποι από την προχριστιανική ακόμη εποχή δεν πίστευαν πως με τον

ενταφιασμό ή με το κάψιμο του σώματος εξαφάνιζαν και την ψυχή τους. Κάτι τους έλεγε πως η ζωή δεν σταματάει εδώ μα κάπου αλλού με κάποιο άλλο τρόπο συνεχίζεται.

Γι αυτόν ακριβώς το λόγο ο Θεός έστειλε το μισό εαυτό του στη γη με τη μορφή ενός νέου ανθρώπου "Θεόν και άνθρωπον" για να φροντίσει για τη σωτηρία των ψυχών.

Με τη διδασκαλία του ο Χριστός δημιούργησε ένα νέο ΗΘΙΚΟ ΝΟΜΟ. Πάνω απ' όλα όμως δημιούργησε σαφή αντίληψη και καθαρή ελπίδα για τη συνέχιση της ζωής. Ξεκαθάρισε το πως θα είναι αυτή η ζωή και το πως αποκτάται. Τηρώντας τον Ηθικό Νόμο του Χριστού αποκτάς ζωήν αιώνια.

Ο ίδιος ο Κύριος μας είπε με τα λόγια του και μας έδειξε με τις πράξεις του το που σπρώχνεται η νέα ηθική. "Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως εαυτόν" και "Αφες αυτοίς ου γαρ οίδασι τι ποιοῦσι".

ΑΓΑΠΗ λοιπόν είναι το

μήνυμα που στέλνει η Ανάσταση του Κυρίου μας. Αγάπη προς τον πλησίον σου όποιος κι αν είναι αυτός. Αγάπη με όλες τις προεκτάσεις που περικλείει η έννοια αυτή. Αγάπη και μόνο μ' αυτή αποκτάς θέση στα δεξιά του "ΠΑΤΡΟΣ" σου.

Ο στρατώνας του Αλή Πασά στο Τόσκεσι (Το σπίτι των Τζιμαίων στην Αχλαδέα)

Είναι ψυχολογικά αποδεδειγμένο, αλλά και από πείρα βγαλμένο πως οι άνθρωποι λημονούν εύκολα. Ένας λαός ξεχνάει περισσότερο αν περάσουν γενιές, αν διαβούν χρόνια, τότε κάθε γεγονός περνάει στη λήθη.

Οι καιροί αλλάζουν τα παλαιά πρόσωπα αντικαθίστανται από νέα, με βάση το βιο-

λογικό κύκλο. Ετσι δικαιολογημένα σκεπάζονται από την καταχνιά του ξεχασμού: Ιστορικές μάχες, ήττες, νίκες, ιστορικοί τόποι, κτίρια μένουν στην αφάνεια, την εγκατάλειψη.

Ακόμα επισκιάζονται από νέα γεγονότα και επεισόδια που προκύπτουν στο χρόνο, βαρύνουν το νου, την ψυχή

και καταλαμβάνουν το χώρο της συνείδησης, εκτοπίζοντας έτσι τις παλιές αναμνήσεις στο υποσυνείδητο.

Γι αυτό υπάρχουν οι γραφές. Οι άξιοι απόγονοι μελετούν τις γραφές, τα γραπτά υπάρχοντα κείμενα η εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις.

Διπλό το κακό αν ο λαός είναι αγράμματος, αν δεν μελετάει τις γραφές, τα κείμενα της παρακαταθήκης, την ιστορία! Η ιστορία είναι ένα δαμάτι από γεγονότα. Ανά τα ντοκουμέντα πρέπει να κατέχει ένας λαός, να τα προβάλει στα παραδείγματα τα οποία θα διδάσκουν τις μέλλουσες γενιές.

Αν γνωρίζαμε και πιστεύαμε όλοι μας πως λευτερωθήκαμε από την μακραίωνη δουλεία, τα δεινά που πέρασε ο προγονικός λαός μας, δεν θα έλεγε ο νους κανενός, μα κανενός για κλειψιά, για φοροδιαφυγές, διπλομισθίες, διπλοθεσίες, εγκατάλειψη, αταξία, ψέμα. Η μνήμη των γεγονότων θα ενδυνάμωνε την κρίση, το λογικό το οποίο θα επιστούσε στο εγώ του καθενός την προσοχή να είναι στραμμένος στην εργασία, στην τίμια συνεργασία για την πρόοδο, την προκοπή της οικογένειας, της πατρίδας, της παιδείας, της Εκκλησίας, γενικά του τόπου.

Θωράκιση ψυχική, σωματική αλλά και θωράκιση της πατρίδας ισχυρή για τους εχθρούς που συχνά την επιβουλεύονται.

Χρόος όλων μας είναι η μνήμη και η αξιοποίηση αυτής. Γι αυτό άλλωστε καθιερώθηκαν από την Εκκλησία τα μνημόσυνα, από την πολιτεία οι γιορτές, οι παρελάσεις, οι αναπαράστασεις, οι θεωρίες γίνονται αποφάσεις γίνονται πράξεις. Όλων μικρών και μεγάλων ακμάζων υπηρεσιακών παραγόντων υπεύθυνων και ανευθυνών υπυφύων.

Παραδείγματα παραμελησιών και αδιαφορίας, σ' όλη τη χώρα μας έχουμε πολλά. Στη γωνιά της Ηλείας είναι έντονα γιατί είναι ιδιαίτερη πατρίδα μας. Κυρίως σε μνημεία κλασικής εποχής και νεώτερης ιστορίας. Όπως Δωδώνη, Νικόπολη, Κάστρα διάσπαρτα, οικισμοί στο Σούλι, φρούρια του Αλή

Πασά για την άλωση του Σουλίου, βυζαντινές εκκλησίες και άλλα.

Απ' όλα, επισμαίνω ένα ιστορικό μνημείο που άπτεται την ιστορία του Σουλίου και σιγά σιγά μας εγκαταλείπει για πάντα.

Είναι το σπίτι των Τζιμαίων στην Αχλαδέα Λάκκας Σουλίου, που ήταν στρατώνας του Αλή Πασά, κτίσμα του 1790.

"...Ο Αλής προέβη εις ανέγερσιν φρουρίων προς περιφρούρησιν του νοτίου της επικράτειας αυτού προς την ομοσπονδίαν κτίσας τοιαύτα εις Μπαγουσούς, Γρατσάνη, Τσαρίτσανη, Θερακίση, Κοπάνους, Βαρυάδες και Τόσκεσι... Το φρούριον του Τόσκεσι το γε νυν είνε αυτός ο οίκος του Τζήμα Αλέξη...".

Ηπειρωτικά Μελετήματα Ι. Λαμπριδίου τα Σουλιτικά ΤΟΜ. 10 σελ. 43.

Αλήθεια πόσο όμορφα θα ήταν σήμερα αν αυτά τα φρούρια υπήρχαν! Θα μιλούσαν μοναχά τους! Θα τραγουδούσαν, σαν οι μούσες τα βάσανα των αγωνιστών της λευτεριάς του Γένους! Δυστυχώς όμως τα έφαγε η αδιαφορία μας, η λησμονιά, η εγκατάλειψη. Δεν πέρασε από την ιδέα μνημόσυνου για συντήρηση. Όπως συμβαίνει και σε πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις.

Ένας μόνος στρατώνας του Αλή Πασά απ' αυτούς μισοσώζεται σήμερα στο γύρω χώρο. Ίσως καμιά υπηρεσία δεν τον ξέρει. Αρμόδιοι δεν γνωρίζουν. Αλλά τι αν γνωρίζουν κάνουν τον αδιάφορο, τον νομοτηρητή, τον προστάτη του δημοσίου συμφέροντος. Από την άλλη μεριά συμβάλλουν στην εξαφάνιση του ιστορικού μνημείου. Η Τ.Α. δε νοιάζεται καθόλου γιατί δεν φαίνεται άμεσο συμφέρον για τον τόπο.

Οι ανήμποροι ιδιοκτήτες του, έχουν πανικοβληθεί από

την Αρχαιολογία. Εδώ και τόσα χρόνια τώρα, "σε προστατεύω για να γκρεμιστείς να πέσεις".

Έχουν αιχμαλωτιστεί από την αστυφιλία, το μαρμαί, την υπνηλία, της αδιαφορίας της Αθήνας.

Έχουν μεθύσει από το αφρόνι της άγνοιας, της ανέχειας, της κακομοιριάς, δεν μπορούν να επέμβουν σιγά σιγά, να επισκευάσουν το ωραίο περιήφανο κτίριο.

Να κτίριο για στέγαση Μουσείου Αντίστασης, Λαογραφικού Μουσείου, Σουλίου Μουσείου, Σελώνης ανάμεσα στ' άγρια βουνά αντίκρου στα βουνά του Σουλίου τα ιστορικά!

Οι αρμόδιοι φορείς ας καλέσουν τους ιδιοκτήτες να τους θέσουν όρους επισκεψιμότητας που και η ΕΟΚ ακούει μπορεί να χρηματοδοτήσει. Όπως έγινε για άλλα ιστορικά και θρησκευτικά κειμήλια στη χώρα.

Οι ξένοι βλέπετε ενδιαφέρονται για αναστήλωση μνημείων στις χώρες των. Εμείς είμαστε μέλη της φριγοπονίας της γραφειοκρατίας, της αδιαφορίας, του ξεχασμού. Αρκεί που έχουμε χρόνια γραμμένο στα χαρτιά τον πύργο, τον προστατεύουμε να γκρεμιστεί να πέσει.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Δύο κυρίες πολύ πλούσιες συζητούν.

- Το γενεολογικό μου δένδρο φτάνει στην πιο μακρινή αρχαιότητα.

- Χμ! οι δικοί μου πρόγονοι ήταν στην Κίβα του Νάε.

- Σοβαρά, τότε δεν είχαν δικό τους κόττα;

Μεταξύ δύο σχολαστικών.

- Σε είδα στον ύπνο μου χθες είπε ο ένας.

- Με συγχωρείς εγώ δε σε αντιλήφθηκα, του απάντησε ο άλλος.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Φιλολόγος παραδίδει ιδιαίτερα κατ'οίκον μαθήματα σε μαθητές Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου. Τηλ. 27925.

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ Φυσικομαθηματικός παραδίδει μαθήματα σε μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου κατ'οίκον. Τηλ. 36588.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ στα Δερβίζιανα μονοκατοικία. Πληροφορίες στα τηλέφωνα 0654 - 31028 και 01 - 5611038.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ άδεια ρακοκάσανου με ή χωρίς τη συσκευή. Πληροφορίες στο τηλ. της εφημερίδας μας.

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ Μουσείο Αχλαδέας ζητάει ότι παλιό ή άχρηστο από την οικιακή, ποικιλική, αγροτική και πνευματική ζωή του Λακκιά τη για τον εμπλουτισμό του, π.χ. σκεύη, εργαλεία, ρούχα, έγγραφα, επιστολές κ.λ.π.

ΟΙ ΕΝΗΜΕΡΩΤΕΣ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ακούμε πολλούς να αναφέρονται συχνά στα δημοτικά μας τραγούδια. Πολλοί παρορμητικοί αφιερώνουν αρκετές ώρες του εικοσιπενταώρου στη μετάδοση δημοτικών τραγουδιών. Σπάνια ή καθόλου δεν ακούμε να μιλάει κανείς για την ιστορία των τραγουδιών μας, των τραγουδιών αυτών που χαρακτηρίζουν τη ψυχή μας. Των τραγουδιών τέλος που κράτησαν με τους στίχους των ζωηρών ιστοριών ανάμεσα στους αιώνες και που εξέφρασαν με τους τόνους της φωνής και των οργάνων τον ψυχικό κόσμο του σπέρματος και του σπέρματος.

Πως δημιουργήθηκαν τα πρώτα τραγούδια και πως διαδόθηκαν; Είναι ένα από τα βασικά ερωτήματα.

Από την εμφάνιση του ανθρώπου σαν λογικό και εξελισσόμενο ο άνθρωπος και την πρώτη διάθεσή του να εξωτερικεύσει τα συναισθήματά του. Αρχικά αυτό γινόταν με άναρθρες κραυγές, αργότερα με τόνους και χρωματισμό της φωνής. Τις περισσότερες φορές γινόταν απομίμηση κελεισματικών πουλιών. Και πολύ αργότερα όταν ο άνθρωπος έκανε τους φθόγγους και τις λέξεις κι έδωσε νόημα σ' αυτές όταν αρκέσει ο καθάρως προφορικός λόγος, σύμφωνα με τα συναισθήματα που ήθελε να εξωτερικεύσει (όπως χαρά, λύπη κ.λ.π.) έγινε και τον ανάλογο χαρακτηριστικό ήχο στη συνή του το χρώμα όπως λέγαμε.

Στη συνέχεια κι επειδή ήθελε να κρατήσει διάφορα γεγονότα στην επικαιρότητα επαναλάμβανε τα λόγια αυτών των γεγονότων έτσι που έμεναν και μεταδιδόταν από τον ένα στον άλλο, δημιουργώντας έτσι μια προφορική ιστορία.

Σιγά, σιγά ξεχώρισαν αυτές οι τραγουδιστικές ιστορίες και σχημάτισαν τα διάφορα είδη των τραγουδιών. Θα πρέπει εδώ να τονίσουμε πως τα πρώτα αυτά τραγούδια συνδεύονταν τις περισσότερες φορές και από διάφορους ήχους που ήταν κυρίως κροτάλια, ζύλων και που έδιναν το ρυθμό στον τραγουδιστή.

Σύμφωνα με το τι εξέφραζαν τα τραγούδια και με το που αναφέρονταν κατατάχθηκαν σε ομάδες - κατηγορίες. Ετσι έχουμε αυτά που αναφέρονται στα νήπια, στους έφηβους, τους νέους, τους μεσοί, τους ανύπαντρους, τους παντρεμένους, τους γερόντους. Ακόμη τα τραγούδια που αναφέρονται σε ξενιτεμένους και που αποτελούν σήματα τη μεγαλύτερη ενότητα, στο θάνατο, στη λύπη, στα αισθηματικά - ερωτικά και αυτά που αναφέρονται στους ακρίτες, σε κατορθώματα, τα επαινετικά, που και αυτά χωρίζονται σε κλέφτικα, της τάβλας κ.λ.π. Έχουν δε όλα το δικό τους σκοπό και τη δική τους τεχνική στην εκτέλεση.

Αυτός που πρώτος έκανε μια ουσιαστική προσπάθεια να καταγράψει τους στίχους των δημοτικών τραγουδιών μας είναι ο Γάλλος Φοριέλ.

Ο Φοριέλ εξέδωσε το 1824 την πρώτη συλλογή των Ρωμαιοκρατών τραγουδιών όπως τα ονόμασε κι έδωσε έτσι στην Ευρώπη την πολιτιστική κληρονομιά και την εθνική οντότητα αυτού που ονομαζόταν τότε Ελληνικό θέμα. Ήταν ο πρώτος φιλέλληνας που αναζωπύρωσε την κοιμισμένη Ευρώπη στο εθνικό μας θέμα, γιατί μετά την έκδοσή στα Γαλλικά τα δημοτικά μας τραγούδια μεταφράστηκαν

στην Αγγλική, Ρώσικη και Ιταλική.

Βέβαια ο Φοριέλ για το μεγάλο αυτό έργο του έλαβε υπόψη του και μερικούς Έλληνες που κατά καιρούς ασχολήθηκαν σε περιορισμένη έκταση και σε τοπικό επίπεδο, όπως ο γιατρός Κοράης. Τελειώνοντας την αναφορά στον μεγάλο φιλέλληνα Φοριέλ θα αναφέρουμε τα λόγια του Γάλλου εκδότη Μαρσέλλου για το έργο του: "Δεν άφισε να ειπεί τίποτε κανείς κατόπιν αυτού" είπε και του Ρενάν επίσης τα λόγια: "Περί πλείστων θεμάτων η ανάλυσή του Φοριέλ δεν υπερβλήθη ακόμη, ουδ' έχει καν ισόπαλον".

Πέρα των παραπάνω κι επειδή δεν είναι δυνατό να ασχοληθούμε με όλη τη μουσική παράδοση της χώρας μας δε μπορεί παρά να αναφέρουμε και τους ντόπιους μουσικολόγους ιστορικούς και λαογράφους όπως για παράδειγμα ο Αραβαντινός, ο Χασιώτης, ο Λαμπριδής κι ακόμη ο Ν. Πολίτης που κι αυτός ασχολήθηκε με τα δικά μας τα Ηπειρώτικα τραγούδια.

Τα τραγούδια μας έχουν ιδιαιτερότητα, έχουν τη δική τους μελωδία και έχουν πάντα απ' όλα τους δικούς τους στίχους που είναι γνήσια απεικόνιση της παράδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας μας.

Μια μεγάλη ενότητα όπως προαναφέραμε είναι αυτή των τραγουδιών της ξενιτιάς. Με τέτοια τραγούδια θα συνεχίσουμε για να επαναλάβουμε κι εμείς αυτό που βγήκε σαν απόφθεγμα, της βαρύτητας του πένου της ξενιτιάς.

Η ξενιτιά κι η ορφανιά ο θάνατος κι η ορφανιά τα τέσσερα ευχάριστα σ' ένα βαρύ καντάρι.

Βορύτερα τη ξενιτιά παίρνει παιδιά ανύπαντρα τα φέρνει γερασμένα.

Πρώτοι φαίνεται να ταξίδευαν από τους Ηπειρώτες οι Καλαρινοί ως έμποροι και ακολουθούν οι Ζαγορινοί. Πολύ μετά οι άλλοι επαρχίτες χωρίς αυτό βέβαια να είναι κανόνας και να μην υπάρχουν από πολύ νωρίς ταξιδευμένοι από Μετσοβό, Ζίτσα, Γραμμένο και άλλους ακόμη χώρους. Τελευταίοι πάντως φαίνεται πως απολαμβάνουν ταξίδια μακρινά οι Λακκιώτες. Τούτο γιατί καθημερινή τους

ασχολία ήταν ο πόλεμος κι ακόμη γιατί ήταν ολιγαρκείς και χωρίς τέχνες και γράμματα.

Το Ζαγόρι που απολάμβανε κάποιων προνομίων επί τουρκικής καταπατούσαν, είχε το μεγαλύτερο μεταναστευτικό ρεύμα από το δέκατο όγδοο αιώνα και συνέχεια. Ο

τόπος ταξιδιού των ήταν οι αναπτυγμένες τότε πόλεις κι επαρχίες των Βαλκανίων. Αρχίζαν από τα Μπιτώλια μέχρι τις έφορες περιοχές του Αίμου και τα εμπορικά κέντρα της Τεργέστης και του Βουκουρεστίου. Οπωσδήποτε και στην πόλη ή ακόμη την Αίγυπτο. Πολύ αργότερα στην Αμερική.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΜΑΛΑΜΟΥ

Το παρακάτω Δημ. τραγούδι αναφέρεται στον Ηπειρώτη αρματολόγο Μαλάμο. Ο αρματολός αυτός έκανε το 1585 την επανάσταση της Ηπείρου μαζί με τον Πούλιο Δράκο και το Μπούγια Γρίβα. Στη δολερή πρόσκληση κάποιου Μπέη αναφέρεται και το παρακάτω τραγούδι.

Στη Λάκκα Σούλι το τραγούδι αυτό τραγουδιόνταν μέχρι τα χρόνια της απελευθέρωσης.

Μαλάμος ερροδόλας, να πάει να προσκυνήσει βάνει τους γέροντες μπροστά κι εκείνος απ' πίσω.

- Αγά! αγά! αγά! γέροντες κάτι να εας ρυτίκην.

Εμείς είδα στον ύπνο μου, στον ύπνο που κοιμόμουν, εις το λαμό είχα δυό σπαθιά, και άλλα δυό στα χέρια.

- Μαλάμο, τα σπαθιά στο νου σου μην τα βάνεις τα είνονα είναι ψέματα και μην τα ελλογώεσαι.

Εκίνησαν κι επήλθαν στον Μπέη τα εαράχια.

- Πολλά τα έτη, Μπέη μου - Καλώς τον καπταμένο.

- Μαλάμο, τι μου ήρερες, χάρισμα να μου δώσεις;

- Χίλια βλοριά καζάντια, αυτά είναι δικά σου, σούφερα κι ασημάκουπα και δέκα χρυσά βάρδια.

- Ταμπουκι φέρτε, μπανιτερά, στικώθηκαν ο Μπέης, εις το ταμπουκι απαντού, στικώθηκαν ο Μπέης, και διάταξε τ' ανδρίτσους του κρυφά να τον εκοτύωσαν.

Τον Μπέη αρκουμάθηκε ο δούλος του Μαλάμου.

- Μαλάμο, έγκου, ας εγούμε, γιατί θα σε εκοτύωσαν. Ρίχνοντ' απ' τα παρὰδουρα, κι ευρέθηκαν το δρόμο.

ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣ

Εγώ μεσημεράκι, με το Στέφανο παρέα βρεθήκαμε για καλό ταξίδι και... ότι προκύψει στο καφενείο του φίλου μας Μιλτιάδη στην Καλούτσιανη. Σε αυτό το μαγαζί πολλά μπορείς ν' ακούσεις, να μάθεις και να περιγράψεις.

Με το που κάθισαμε μας ήρθαν απανωτά τα κεράσματα. Η κουβεντούλα στράφηκε όμορφη και ενδιαφέροντα. Στο απέναντι τραπέζι παρατήρησα έναν να ρωτάει για μας. Αυτοσυστηθήκαμε ήταν ο Θανάσης Καρράς από το Ζωτικό. Είκοσι εννέα χρόνια στην πλανεύτρα τη Γερμανία. Μια ζωή μας είχε στο ίδιο εργοστάσιο,

στο ίδιο πόστο. Έβρισκε ο Θεός και πήρε μόλις την σύνταξή του για να απολαύσει τους κόπους του που, αλλού, στο όμορφο χωριό του, που τόσα χρόνια στερήθηκε. Ο Θανάσης Καρράς είναι 63 χρονών, έχει τέσσερα αγόρια και δυό κορίτσια, δέκα πέντε εγγόνια και ένα δισέγγονο. Μας είπε αρκετά για τη ζωή του και πολύ ενδιαφέροντα. Μας παρακάλεσε να στείλουμε και τη ΦΩΝΗ στο Μηνά στο Μονάχο.

Ευχαρίστησε τη στείλαμε μαζί με τις ευχές μας σε όλους τους ξενιτεμένους πατριώτες μας για Καλό Πάσχα και καλό καλοκαίρι.

ΑΠΟΘΗΚΗ
ΧΑΡΤΙΚΩΝ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ
ΦΩΝΗ ΛΕΤΣΙΟΥ - ΖΩΗ
ΙΕΡ. ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ 13 - 17
(ΕΝΑΝΤΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ)
ΤΗΛ. 23722 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΗΠΕΙΡΟΥ
Δ. ΣΙΟΥΛΑΣ
ΑΝΤΑΝΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ 24
ΤΗΛ. 70804 FAX 70805
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΠΛΟΥ
ΗΠΕΙΡΟΥ
ΘΩΜΑΣ ΠΕΠΟΝΗΣ
Φ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ 14 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
(Δίπλα στο Γήπεδο)

ΨΗΣΤΑΡΙΑ
"ΤΕΥΣΗ ΖΗΚΟΣ"
Οτι καλύτερο στο πιάτο σας.
Παίρνετε και στο σπίτι
Πυροστέλλα 10

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΨΥΓΕΙΩΝ
Σ. ΙΑΝΝΟΥ - Π. ΝΤΙΜΕΡΗΣ Ο.Ε.
7ο ΧΙΛ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΑΡΤΑΣ
ΤΗΛ. 0651 - 92122

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ
ΙΜΒΕΡΙΟ
Δ. ΝΤΟΥΣΚΟΣ
ΠΥΡΣΙΝΕΛΛΑ 10 ΤΗΛ. 31555
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΑΦΟΙ ΦΑΤΕ
ΠΥΡΣΙΝΕΛΛΑ 6 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΙΑΤΡΟΙ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΙΟΥΤΗΣ
Ο μοναδικός Λακκιώτης γιατρός
Μικροβιολόγος
28ης Οκτωβρίου 31 τηλ. 32778

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Ιατρός Παθολόγος
Πάντα στην υπηρεσία της ΥΓΕΙΑΣ σας.
ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟ τηλ. 0683 - 31601

ΣΤΡΑΤΗΣ ΝΙΚΟΣ
Ιατρός Παθολόγος
Χαρ. Τρικούπη 2
Ιωάννινα τηλ. 71108

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Ιατρός Παθολόγος - Ρευματολόγος
Κατσιμήτρου 2
Ιωάννινα τηλ. 25309

BERLONI

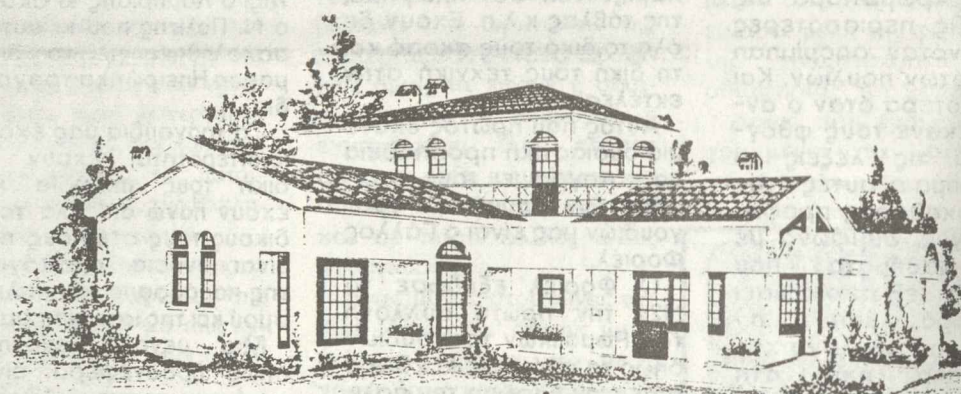
ΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΠΛΟ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

ΣΠΥΡΟΥ
ΛΑΜΠΡΟΥ
55
ΤΗΛ. 25894
FAX 25894
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΕΝΙΚΟΙΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙΗΠΕΙΡΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ & ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΠΠΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΧΤΙΖΕΙ ΚΑΝΕΙΣ...

...ΔΕΝ ΑΞΙΖΕΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΙΛΟΓΗ;

Ένα όνειρο δεν χτίζεται κάθε μέρα
Γι' αυτό οι επιλογές σας πρέπει να είναι οι καλύτερες

είναι ο απαραίτητος συνεργάτης σας
για να στεγάσετε το όνειρό σας

σύγχρονες λύσεις για σύγχρονα σπίτια
στο συντομότερο χρόνο και με το μικρότερο κόστος
το σπίτι που θα ξεχωρίζει

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΣΘΗΤΙΚΗ ΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

πολιτικός
αρχιτέκτων

μηχανικός
μηχανικός

ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΠΥΡΣΙΝΕΛΛΑ 10 - Τ.Κ. 45332
ΤΗΛ. 0651 - 22533 - 21335

ΔΕΡΒΙΖΙΑΝΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΗΛ. 0654 - 31021

ΛΙΟΛΙΟΣ

Ο ΨΗΦΙΔΟΣΩΓΡΑΦΟΣ

Βρισκόμαστε στην Αρτοπούλα της Ηπείρου. Υψόμετρο 550 μέτρα. Η θέση μας είναι μια καταπράσινη λοφοκοιλιά. Δύο λόφοι το χωριό και πιο ψηλά ο "Γκορίλας". Με τον ιδιόμορφο ορεινό λόγο του Τόμαρου στο βάθος και της Βριτζάχας, τα δοντά του Σουλίου, απ' την άλλη.

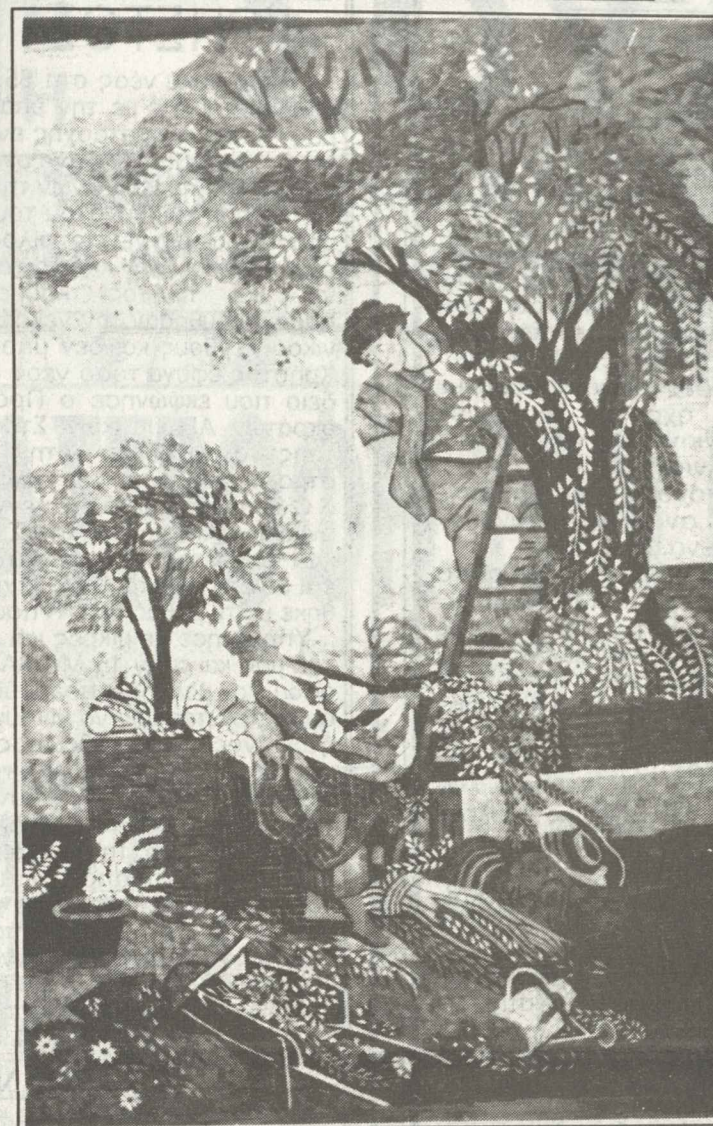
Εκείτο περίπου νεόχτιστα σπίτια, πέντε - έξι συνταξιούχοι του εξωτερικού και οι άλλοι κτηνοτρόφοι. Για την "κοινωνικοποίηση" τους αρκούσαν τα τρία καφενεία.

Η επίσκεψή μας θα μπορούσε να ήταν ένα απλό οδοπορικό. Η περιπλάνησή όμως στο γραφικό αυτό χωριό μας επιβίβαζε μια ευχάριστη εκπλήξη. Το πετρώχιστο σπίτι του Κωστίου - Νικόλα, του Κωνσταντίνου Νικολάου Λιόλιου, με ξεκάθαρη τη σφραγίδα της προσωπικής δημιουργίας μας προκάλεσε να σταθούμε και να το καμαρώσουμε. Κι όταν σε λίγο άνοιξε την πόρτα, πρόσκληση και πειρασμός μας έφεραν στο εσωτερικό του. Κι ήταν ένα απλό μουσείο γνήσιας λαϊκής δημιουργίας.

Κάπου εξήντα ψηφιδωγραφίες σε ξύλο σκορπισμένες καλαίσθητα γύρω που σε προκαλούν να τις αγείρεις. Να τις σπουδάσεις στη λεπτότητα της τέχνης τους, την πρωτοτυπία και τη χάρη τους. Ξεχωρίζουμε το "Μυστικό Δείπνο" και το "Χριστό", από το Θρησκευτικό θεματολόγιο που το συμπληρώνει η Άγια - Σοφία". Μια σειρά από πολλά είδη πουλιών κι ανάμεσά τους τον "Ερωδιό" και την "Πέρδικα". Το "Νερόμυλο", το "Ερωτικό αγκάλιασμα" με την παράσταση δύο παιδιών που φιλιούνται. Δίπλα τη δαμάστρια με τα λιοντάρια και μια τανιά κουζίνας.

Νοσταλγός της Πατρίδας στη Γερμανία ο λαϊκός καλλιτέχνης. Εκεί πρωτογνώρισε την τεχνική της ψηφιδωτογραφικής για να τη φέρει μαζί του προσαρμοσμένη στην ελληνική πραγματικότητα. Ένας άλλος αυτοδίδακτος λαϊκός καλλιτέχνης. Κάθε κομμάτι του σπιτιού το ζωγραφίζει με την τέχνη του.

Συνεχίζουμε το περιδιάβαση στο σπίτι και τον κήπο. Όλα είναι καρπός κόπου και έμπνευσης του λαϊκού καλλιτέχνη της Αρτοπούλας, του Κωστίου - Νικόλα, όπως τον ξέρουν στο χωριό του. Του Ανθρώπου της αυτάρκειας, ενός πολυτε-

χνίτη απ' αυτούς που ριζώνουν στον τόπο τους και γίνονται ένα αδιαίρετο σύνολο μαζί του.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ
Φιλόλογος, Ιστορικός,
Αρχαιολόγος
Σχολικός Σύμβουλος

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

ΕΜΙΝΕΣΚΟΥ

1. Όλα περιορίζονται, ο πόνος όχι.
2. Το να μη αγαπάς δε σημαίνει τίποτε. Το να μη μπορείς γ' αγάπης είναι φανταστικό.
3. Ο έρωτας που τελειώνει με φιλία δεν υπήρξε ποτέ.
4. Η ψυχή του ανθρώπου είναι κύμα, η ψυχή του λαού ωκεανός.
5. Ο ύπνος είναι το χαμόγελο της νύχτας.
6. Δυσ είναι οι μορφές τυρανίας ενός λαού ο δεσποτισμός και η διαμαγωγία.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΕΛΛΕΝΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΑΠΟΜΗΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΣΟΥΛΙΩΤΟΥ ΑΓΩΝΙΣΤΟΥ

ΣΠΥΡΟΥ ΤΣΙΠΗ

ΜΙΑ ΟΜΗΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ Αλβανός φίλος του Γκέλη Δράκου έρχεται με άδεια του πατέρα του Δήμου Δράκου και δίνει τον τελευταίο ασπασμό στο νεκρό φίλο του.

Διαρκούσης της ανακωχής οι Τούρκοι ενώ ειργάζοντο έξωθεν των τειχών πρώτων τους Σουλιώτας.

- Ποιοί από σας εσκοτώθησαν;

- Εσκοτώθησαν κάμποσοι. Εσκοτώθηκε και ο υιός του Δήμου Δράκου ο Γκέλης. Αμα ήκουσε Τούρκος τις ότι εφρονεύθη ο υιός του Δήμου Δράκου, ο φίλος του Γκέλης εξήγησε την άδειαν να εισέλθω εις το ψεύριον ίνα δώσω τον τελευταίον ασπασμόν εις τον φίλο του. Επήγαν αμέσως να αναφέρωσιν την αίτησιν εις τον πατέρα του φρονευθέντος, εις τον δυστυχή καπετάνιον, τον Δήμο Δράκον, όστις απάντησε.

- Αφήστε τον να έλθη.

Ο Τούρκος εισήλθε φέρων μιαν τζιτζαν (είδος φιάλης) εκ λευκοσιδήρου πλήρη ρακής, ποσάσθη λίαν συγκινημένος τον φίλον του εις το μέτωπον, καταβρέξας αυτόν με τα θαλερά δάκρυα, τα οποία έρρεον εκ των οφθαλμών. Και κατόπιν αφού έπινε πρώτος από την τζιτζα του, που χωρούσε πέντε ή έξι καρτούτσα, προσέφερεν αυτήν εις τον δυστυχή πατέρα. Ο Τούρκος έκλειε πικρός, αλλά δεν ήρκει. Επινε πρώτος ίνα αποδείξη ότι η ρακή ήτο άδολος. Επινε ο Δήμος Δράκος, έπινον πάντες, όσοι παρευρέθησαν εις την πένθημον επίσημον εκείνην σπονδήν. Πάντες έκλειον. Ο Τούρκος τότε παρεκάλεσεν τον καπετάνιον, τον Δήμον Δράκον, τον πατέρα του φίλου του να φυλάξη την εναπομείνασαν ρακήν εις άλλο αγγείον, διότι η τζιτζα δεν ήτο δική του. Εδέχθη ο Δήμος Δράκος το δώρον και απέδωκεν την τζιτζαν. Εδέχθη το επικήδειον δώρον, αφού εδέχθη τον Τούρκον ως τον πιστόν του θανόντος υιού φίλου. Ο Τούρκος ενώ ποσάζετο τον νεκρόν, έλεγε κλατών:

- Ετζι ξεδιαλέγονται τα μπουσουχάρια (κρίαρια) θέλων να είπω με τας λέξεις ταύτας ότι εις τον πόλεμον οι καλύτεροι φρονεύονται, δυστυχώς, και αναχωρών προσέθηκε.

- Ετζι τόχουν τα παλληκάρια!...

Οραιότερον επικήδειον λόγον, ουδείς πύδνατο μάλλον εγκαρδίως και αφελώς να εκφωνήση επί του νεκρού εγκωμαζομένου μεταστάντος φίλου. Και ο ταλαίπωρος πατήρ βλέπων ενώπιον αυτού νεκρόν τον προ ολίγων ωρών ακμαίον σφριγόντα και υπέρ της πατρίδος αγωνιζόμενον υιόν, ακούων τους ολίγους μεν, πλην αληθείς εγκαρδίους επαίνους όπόσον πσθάνετο σπαρασσομένην την καρδίαν του!

ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΛΑ

Η γιορτή του Λαζάρου είναι στενά συνδεδεμένη με την παράδοση, με την ψυχή του λαού μας. Ο θάνατος του Λαζάρου του αχώριστου και καρδιακού φίλου του Χριστού, δονεί τις χορδές της ψυχής κάθε χριστιανού. Η ανάσταση του Λαζάρου από τον Κύριον έδωσε την ευκαιρία να ενυφάνει ο λαός μας, στο πέρασμα των χρόνων, τραγούδια του Λαζάρου τα οποία έλεγαν και λένε σήμερα στις πόλεις και στα χωριά, στα σπίτια, στα μαγαζιά την ημέρα του Λαζάρου.

Δε μας φαίνεται καλό να σταματήσει αυτή η παράδοση. Δε νοιώθουμε να έρχεται Πασκαλιά χωρίς να ακούμε τα τραγούδια τα πένθιμα του Λαζάρου.

Τα τελευταία χρόνια τα χωριά μας έχουν ερημώσει από παιδιά. Είναι χωριά ηλικιωμένων. Ποιός να πάει να πει το Λάζαρο;

Αστικοποιήθηκαν μέχρι κορεσμό, δεν παίρνει άλλο, χωρίς να υπολογίζουμε τις συνέπειες αυτής της δήθεν καλοπέρασης. Η παράδοση όμως έχει πιάσει ρίζες. Οι χρονιάρικες μέρες επιδρούν και αναστατώνουν τον εσωτερικό κόσμο κάθε χριστιανού, κάθε Έλληνα. Αυτή η λαϊκή παράδοση ώθησε τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου Αχλαδέας Ιωαννίνων τα σχετικά μεγάλης ηλικίας παιδιά, να θυμηθούν τα μικρά τους χρόνια να προβούν σε μια συγκινητική εκδήλωση στο χωριό τους.

Έκαναν φέτο τους ηλικιωμένους στο χωριό να ξεπονέσουν και τους μικρούς να ζηλέψουν τις σκηνές και τα τραγούδια του Λαζάρου.

Δημόσιοι υπάλληλοι και οι τρεις με οφθαλμοφανή ζήλο για συμμετοχή στον κοινό εορτασμό της Λαμπρής με τους συγχωριανούς όποιος ηλικίας, αγρότοκτηνοτρόφους ταπεινούς ξωμά-

χους στην αλλοτριωτική γωνιά της ιστορικής Λάκκας Σουλίου.

Οι τρεις, ο Στέφανος Ράδης, ο Βαγγέλης Κολιάκης και ο Χαρίσης Ζήκος συγχωριανοί μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου, με τα κουδούνια τα κυπριά, το ωραίο καλάθι για τα αυγά στα χέρια από την Παρασκευή το βράδυ λένε τα λυπητερά τραγούδια του Λαζάρου. Με χάρη, υπομονή, συμπάθεια και αγάπη έρχονταν γύρω στο χωριό. Από σπίτι σε σπίτι, από νοικοκυριό σε νοικοκυριό, λένε το Λάζαρο.

"Ηρθε ο Λάζαρος, ήρθαν τα Βάγια...!"
Ηχούν οι λυπητερές φωνές αντάμα με τον διαπεραστικό ήχο της κουδούνιας της κυπρέλας. Συγκινητική η παρουσία, εορταστική η εμφάνιση!

Με καημό και πόνο άκουγε ο γέρος, έκλαιε η γιαγιά κι αναστέναζαν αναπολώντας τα περασμένα.

Εγινε κάτι πρωτοφανές στα χρονικά του μικρού χωριού Αχλαδέας με τα Λαζαρούδια. Εδώσαν ξέχωρη ζωντάνια στους κατοίκους, που ακόμα ένα μεγάλο πληθυσμιακό κομμάτι παραμένει πιστό στην φυσική διαβίωση, μέσα στην γνήσια παράδοση, μακριά από την αστυφιλία.

Κοντά τους ακόμα και το θράδυ της Ανάστασης! Τα αυγά του Λαζάρου έγιναν πασκαλιάτικα, κόκκινα, με κουλούρια αρωματισμένα και μοιράστηκαν σ' όλους τους συγχωριανούς.

Είπαν το "Χριστός Ανέστη" τσούγκρισαν μαζί τους τα αυγά, ομόρφηναν τον τόπο, την Εκκλησιά, το χωριό.

Από την στήλη αυτή, όπως πάντα ευχόμαστε σ' όλους Χριστός Ανέστη και Χρόνια Πολλά.

Στους ακούραστους φίλους της παραδοσης, τους δουλευτές του Συλλόγου μας κι από χρόνου.

ΛΑΕΡΤΗΣ

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Από τους παρακάτω συμπατριώτες λάβαμε τις συνδρομές τους και τους ευχαριστούμε θερμά:

Κόλλιας Γεώργιος του Χρήστου Ενταύθα 1000
Ζώης Γιώργος Ενταύθα 1000
Ζήκος Χρήστος Αθήνα 1000
Παπαθανασίου Αλέκος Ενταύθα 1000
Οικονόμου Κων(νος) Αθήνα 4000
Τσάλος Δημήτριος Ζεμενό Κορινθίας 1000
Στόζης Δημήτριος Κοζάνη 2000
Κοκκίνης Δημήτριος Τσερίτσιανα 2000
Σωτηρίου Σπύρος Ενταύθα 1000
Δόσης Χρήστος Γεωργάνοι 1000
Γιωτάκη Ζήλου Πανωραία Ενταύθα 2000
Κοκκίνης Χρήστος Παλιοχώρι 1000
Ζήκος Κων(νος) του Χρήστου Πεντόλακκος 1000
Κορδός Κων(νος) Ενταύθα 1000
Ιερέας Φατούρας Νικόλαος Ενταύθα 1000
Νίκας Λάμπρος Γεωργάνοι 1000
Τζίμας Αλέξιος Ενταύθα 1000
Μάρκου Ηρακλής Αχλαδέα 1000
Ζήκος Γεώργιος Αχλαδέα 1000
Τσάβας Βασίλης Βασιλικό 1000
Οικονόμου Γεώργιος του Κων(νου) Ενταύθα 2000
Δάμης Χρήστος Ενταύθα 1000
Βάββας Δημήτριος Ενταύθα 2000
Γιαννάκης Περικλής Ενταύθα 1000
Κωστάκης Ελευθέριος Ενταύθα 2000
Τράσσης Δημήτριος Ενταύθα 1000
Στέφος Αλέξανδρος Κάτω Λίμνη 1000
Τσώλης Νικόλαος Ενταύθα 1000
Παντούλας Δημήτριος Ζ. Ενταύθα 1000
Νίκας Βασίλης Γεωργάνοι 1000
Κόλλιας Νίκος Κων. Αθήνα 1000
Κόλλιας Χρήστος Δημ. Αθήνα 4000
Μακρέσιος Γιώργος Θ. Αθήνα 2000
Κόκκας Γεώργιος Ενταύθα 1000

ΜΑΣ ΗΡΘΕ ΦΕΤΟΣ Ο ΛΑΖΑΡΟΣ

Επαινετή και άκρως συγκινητική ήταν εφέτος η απόφαση του Συλλόγου μας να περάσει όλα τα νοικοκυριά του χωριού μας τριμελής ομάδα και να μας πει με το δικό μας χαρακτηριστικό τρόπο το Λάζαρο.

Ιδιαίτερως αισθάνομαι υποχρέωση να ευχαριστήσω και πιστεύω πως μεταφέρω και όλων των συγχωριανών την επιθυμία τους κ.κ. Χαρίση Ζήκο, Στέφανο Ράδη και Ευάγγελο Κολιάκη που αφιλοκερδώς έκαναν τόσο κόπο να μας πουν τα τραγούδια του Λαζάρου. Μας μετέφεραν πολλά χρόνια πίσω και μας χάρισαν τόσο συγκίνηση!

Τους εύχομαι να είναι πάντα καλά και του χρόνου καλύτερα.

Αχλαδέα Απρίλης του 92

ΔΗΜ. ΤΑΣΣΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Αυτοί που φεύγουν ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

Εφυγε πολύ νέος στα 55 του χρόνια κατόπιν 8μηνου σκληρής πάλης με την επάρατο νόσο ο συμπατριώτης μας Αντισυνταγματάρχης εν αποστρατεία Κόκκας Χρήστος. Η κηδεία του έγινε στον Ιερό Ναό του Αγίου Ιωάννου Ανατολής Ιωαννίνων την 19 - 4 - 1992.

Η είδηση του θανάτου του προκάλεσε λύπη και συγκίνηση στους συγγενείς, φίλους, συναδέλφους και συγχωριανούς του. Στην κηδεία του παραβρέθηκαν οι παραπάνω και πλήθος κόσμου, οι οποίοι σιωπηλώς παρακαλούσαν την νεκρώσιμο ακολουθία εν μέσω γενικού πένθους και δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι ο Χρήστος έφυγε τόσο νέος από κοντά μας. Στον επικήδειο που εκφώνησε ο Πρόεδρος της Ενώσεως Αποστράτων Αξιωματικών Στρατηγός κ. Δημήτριος Τσώσης αναφέρθηκε στην προσωπικότητα και την στρατιωτική δράση του εκλιπόντος.

Ο χρήστος Κόκκας γεννήθηκε στον Πεντόλακκο Ιωαννίνων. Απόφοιτος της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών υπηρέτησε στο στρατό στο όπλο του Μηχανικού επί 35 έτη από το 1952 μέχρι το 1987 που αποστρατεύθηκε με το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη.

Υπηρέτησε σε μικρές και μεγάλες μονάδες του στρατού μας και στην 1η ΜΟΜΑ Ιωαννίνων κατ' επανάληψη, όπου και βοήθησε πολλούς νεαρούς μαθητευόμενους συμπατριώτες μας να γίνουν καλοί τεχνίτες. Ο Χρήστος ήταν ένας απλός άνθρωπος μέχρι την ημέρα που έφυγε από κοντά μας. Ήταν ένα παιδί στην ψυχή και την καρδιά. Είχε την υπέροχη δύναμη της ταπεινοφροσύνης, της συμπίνοιας, για τους άλλους, της εσωτερικής καλοσύνης, τη δίψα της καρδιάς για δικαιοσύνη. Εκείνος έφυγε για πάντα από κοντά μας. Η ψυχή του θείου δώρου του Θεού θα ζει στο χώρο των δικαίων, θα ζει ανάμεσά μας σαν μία δικαίωση της προσφοράς του. Στην οικογένειά του ο Θεός να δίνει δύναμη και κουράγιο.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που τον σκεπάζει.
Αιώνια σου η μνήμη αγαπημένε μου ξάδελφε.

ΒΛΑΣΣΗΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Μάρκος Μαρκόπουλος και η συζυγός του Φανή αξιώθηκαν και έγιναν γονείς μιας ωραίας θυγατέρας που τους μοιάζει καταπληκτικά.

Η ΦΩΝΗ εύχεται να ζήσει η θυγατέρα και σ' άλλα με γειά.

ΓΑΜΟΙ

Την κόρη του πάντρεψε ο Παναγιώτης Αντέλης από την Αρδοση στην Σαμψούντα Πρέβεζας. Ο γάμος έγινε στην Αρδοση.

Να σου ζήσουν φίλε Παναγιώτη

Η ΦΩΝΗ

Την Δευτέρα του Πάσχα παντρεύθηκε ο Βαγγέλης Μανθου Τσίρος την εκλεκτή της καρδιάς του Βαγγελίτσα από την Σκλίβανη. Ο Βαγγέλης είναι μέλος του Συλλόγου μας. Του ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένα και να αποκτήσουν πολλά παιδιά.

Παντρεύθηκε ο Γιώργος Θ. Παντούλας από την Ελαφο την Βασιλική από τη Ζίτσα. Ο γάμος έγινε στα Γιάννινα. Το νέο ζευγάρι θα εγκατασταθεί στην Γερμανία.

Η ΦΩΝΗ τους εύχεται να ζήσουν ευτυχισμένα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Η Βασιλική Κων. Μπανίκα άφησε την τελευταία της πνοή μαζί με την ευχή της στα παιδιά κι εγγόνια της αυτό το μήνα. Ήταν 90 χρόνων κι έζησε όλη της τη ζωή στη Μουκοβίνα απ' όπου καταγόταν και στη Μπεστιά όπου παντρεύτηκε.

Η ΦΩΝΗ συλλυπείται τους δικούς της.
Πέθανε στην μοναξιά του όπως την αποζητούσε ο Θύμιος Γάκης Καμαρέτσος από την Ελαφο. Αφής έρμα το καρπερά χωράφι του στα Κουπάκια, που περίσια αγάπησε.

Ο ακούραστος καλλιερητής της γης μπαρμπα Θύμιος αναπαύεται τώρα στα σπλάχνα της.

Η ΦΩΝΗ συλλυπείται τα παιδιά και τα εγγόνια του.

ΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΑΝΟΞΕΙΩΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ
Γ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 52
ΤΗΛ. 23154
ΙΩΑΝΝΙΝΑ